

Plaňanský hřbitov v letech 2024–2026

Vážení spoluobčané,

rádi bychom vás informovali o tom, co se na našem místním hřbitově během letošního roku podařilo udělat, a zároveň přiblížit plány, které připravujeme na rok 2026. Plaňanský hřbitov je místem klidu a vzpomínek s mimořádnou atmosférou, které si zaslouží náležitou péči.

Rok 2025

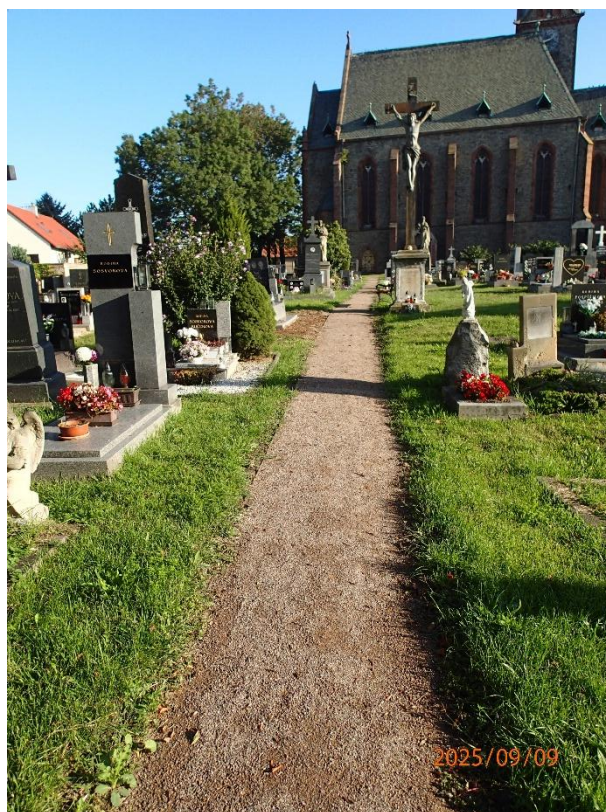
Údržba zeleně – komplexní arboristické zásahy

V letošním roce jsme na plaňanském hřbitově provedli odbornou údržbu všech 15 stromů. Práce provedla specializovaná firma VSW PROFI s.r.o. v rámci projektu *Arboristické zásahy v obci Plaňany – I. etapa*, spolufinancovaného Evropskou unií a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR). Stromy prošly zdravotními a bezpečnostními řezy, redukcí přerostlých částí koruny. Ošetření stromů přispělo k vyšší bezpečnosti návštěvníků i k dlouhodobé vitalitě dřevin, stejně tak celkovému vzhledu hřbitova.

Obnova cest

V roce 2024–2025 jsme přistoupili k zásadní obnově cest, které byly roky v havarijním a nevyhovujícím stavu. Staré betonové dlaždice se v průběhu let rozpadaly, praskaly a rozestupovaly. Přístup ke kostelům i ke zvonici byl nekomfortní pro všechny návštěvníky hřbitova. Chodníky také vizuálně neodpovídaly historickému charakteru místa.

Obnova cest proto přinesla zásadní změnu. Celý systém komunikací byl přepracován tak, aby byl dlouhodobě udržitelný, bezpečný, historicky citlivý, přírodní a dobře vsakoval vodu. Mlatové cesty jsou návratem k tradiční technologii. Mlat je přírodní, dobře zhutněný

kamenivo-hlinitý povrch s výbornou schopností vsakovat vodu. Nezadržuje kaluže a nepůsobí tvrdě jako beton či asfalt.

Mlatové cesty navazují na žulové plochy a vytváří se tak jednotný celek pochozích ploch. Vznikla i nová cesta podél ohradní zdi na východě. Hřbitov se tak stal lépe průchozím i průjezdným pro kočárky a vozíky.

Kolem kostela Zvěstování Panny Marie byly žulové kostky rozebrány, doplněny o nové podkladní vrstvy a znovu ručně vyskládány. Zachoval se tak původní materiál a zlepšila se jeho stabilita a bylo provedeno důkladné odvodnění celé plochy. Byly opraveny i schody k bráně a u brány položen nový žulový povrch.

Obnova cest byla částečně financována z dotačního programu Ministerstvo zemědělství — Program: Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II (*projekt „Obnova páteřní komunikace a vstupních vrat na hřbitově v městysu Plaňany“*). Částka 200 000 Kč nebyla pro realizaci projektu sice zásadní, ale jak se říká: „Každá koruna dobrá“.

Vstupní brány

Součástí projektu obnovy byla také rozsáhlá oprava obou vstupních bran hřbitova. Každá z nich má jiný charakter i stáří a vyžadovala zcela odlišný přístup. Brána z ulice Pražská byla očištěna, otryskána a opatřena barevným nátěrem. Vstup působí důstojně a spolehlivě slouží každodenním návštěvníkům.

Historická brána z ulice Komenského si zasloužila větší pozornost. Její stáří odhadujeme na 300 let a patří mezi nejcennější dochované prvky celého areálu. Její obnova proto proběhla ručně a tradičním postupem, aby bylo zachováno maximum původního řemeslného provedení. Odborné práce provedl mistr kovář pan Leo Pivoňka ze Kšel.

Brána opět plní svou funkci, přitom si zachovala své staleté kouzlo a stala se jedním z nejhezčích detailů hřbitova.

Vybudování nového vodního zdroje na hřbitově

Dalším významným krokem v modernizaci plaňanského hřbitova bylo vybudování vlastního spolehlivého zdroje vody. Nová studna a výstavba **kamenného sloupku** s replikou historického kohoutku zapadá do historického rázu hřbitova a umožňuje návštěvníkům pohodlné napouštění konví.

Co nás čeká v roce 2026

Oprava válečného hrobu vojína Rudé armády

Na hřbitově v Plaňanech se nachází válečný hrob příslušníka Rudé armády (evidenční číslo CZE2110-32583), který je situovaný před památníkem obětí 1. a 2. světové války. Hrob pochází z 50. let minulého století a obsahuje skutečné ostatky.

Jeho současný technický stav je však velmi špatný – teracové části jsou vyosené, popraskané, reliéf je uchycen provizorně zkorodovanou výztuhou, nápis je nečitelný a krycí deska chybí.

V roce 2025 podal městys Plaňany žádost o dotaci v programu MO 107290 – Zachování a obnova

historických hodnot I. Žádost byla schválena. Dotace pokryje 80 % nákladů, celkem 410 000 Kč včetně DPH. Zbývajících část uhradí městys Plaňany.

Hrob je nedílnou součástí historické paměti obce a připomíná oběť 2. světové války. Po desetiletích bez odborné péče je nutná nejen jeho záchrana, ale i navrácení důstojného vzhledu.

Oprava centrálního kříže

V roce 2026 plánujeme pokračovat v postupné obnově plaňanského hřbitova a zaměřit se dále na centrální kamenný kříž. Kříž je součástí památkově chráněného areálu, a proto musí veškeré práce probíhat pod dohledem odborníků a v souladu s požadavky památkové péče. Dílo je příkladem značně kvalitní historizující práce z 2. poloviny 19. století s vysokou umělecko-řemeslnou i historickou hodnotou.

Kříž je po desetiletí vystaven povětrnosti, bez údržby a je ve špatném technickém stavu.

Opravu kříže chceme realizovat za finančního přispění programu Ministerstva zemědělství – Venkovské prvky 2026, který bude otevřen na začátku roku 2026. V případě získání dotační podpory bude možné zahájit samotnou obnovu, která zahrne očištění kamene, opravu poškozených částí, doplnění uvolněných spár, stabilizaci podstavce a odbornou konzervaci povrchu.

Obnova centrálního kříže je přirozeným pokračováním celkové rekultivace hřbitovního areálu.

Obnova prostranství a kamenné zdi u Mírkovské zvonice

Vstupní prostor u Mírkovské zvonice a navazující historická kamenná zeď směrem k ulici Komenského je také ve velmi špatném stavu. Stávající stav zdi i žulové plochy ukazuje, že je nutná odborná obnova. Zeď je na více místech narušena a lokálně ztrácí stabilitu. Příčinou je zejména prosakující voda ze žulového dláždění, které je

dlouhodobě ve špatném technickém stavu – kostky se rozestupují, podloží je narušené a plocha již neplní základní odvodňovací funkci. V minulých desetiletích navíc proběhly na zdi zásahy, které nesplňovaly památkové standardy a zhoršily její autenticitu.

Na opravu plánuje městys využít finanční prostředky ze Středočeského fondu obnovy venkova, který podporuje rekonstrukce historických veřejných prostranství, sakrálních objektů a

hřbitovních prvků. Program umožňuje obcím získat až 80 % způsobilých výdajů, a to až do výše 2 milionů korun na jednu akci. Pro opravu zdi a žulového prostranství jde o ideální dotační titul.

Řešení majetkoprávních vztahů mezi městysem a církví

Vyřešení majetkoprávních vztahů mezi městysem Plaňany a Římskokatolickou farností Pečky je klíčovým krokem pro dlouhodobou obnovu a správu hřbitova. Přestože se pozemky historicky nachází ve vlastnictví farnosti, hřbitov již mnoho let spravuje městys: zajišťuje údržbu, investice, opravy cest, bran, zdí i zeleně, provozuje hřbitovní infrastrukturu a vybírá poplatky za hrobová místa. Převod majetku tak právně narovnává stav, který v praxi funguje již dlouhou dobu.

Zastupitelstvo městyse převod schválilo na svém zasedání dne 26. 8. 2025 (usnesení č. 4.3 – XXI/2025). Součástí převodu je i celá stavba Mírkovské zvonice.

Tímto krokem získá městys úplné vlastnictví všech ploch a budovy zvonice, o které se dlouhodobě stará, a bude moci bez omezení pokračovat v plánovaných investicích.

Budoucí obnova válečného hrobu CZE2110-27636

Po všech již provedených a plánovaných opravách zbývá na hřbitově jediný prvek, který čeká na svou obnovu, a to válečný hrob CZE2110-27636. Tento hrob je významnou součástí pietního areálu a připomíná oběti válečných událostí. Jeho technický stav bude v následujících letech vyžadovat odbornou renovaci.

Městys Plaňany proto plánuje v budoucnu podat žádost o finanční podporu z programu Dotace na válečné hroby Ministerstva obrany.

Diskuze o nabídce na bezúplatný převod kostela sv. Jana Křtitele

Městys Plaňany obdržel nabídku Římskokatolické církve na bezúplatný převod kostela Narození sv. Jana Křtitele. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších historických staveb v Plaňanech, nově prohlášenou za kulturní památku. Tento návrh vyvolá širokou diskuzi, protože přináší řadu zásadních otázek a to: neznámý technický stav kostela,

obavy z finanční zátěže pro městys a nejasné budoucí využití.

Církev deklaruje, že se již o objekt nechce dále starat. Městys však musí zvážit, zda by převzetí kostela znamenalo převzetí neúměrné zátěže bez reálného přínosu pro obec.

Nabídka na převod kostela je tématem, který bez podrobných technických a ekonomických informací není možné odpovědně rozhodnout.

Díky postupné a koncepční obnově se hřbitov v Plaňanech stává důstojným, udržovaným a bezpečným místem, které odpovídá jeho historickému významu. Před námi stojí poslední kroky, které umožní dokončit celou revitalizaci a zároveň vyřešit dlouhodobé majetkoprávní otázky. Městys bude i nadále postupovat s maximální péčí, odborností a s ohledem na budoucí generace.

V Plaňanech dne 20.11.2025

Mgr. Martin Charvát, starosta